

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DIP-I.054.7.2024
Warszawa, 19 lipca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Interpelacja nr 3249 w sprawie nowoczesnych technologii produkcji środków transportu, Pana Posła Daniela Milewskiego

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską z 10 czerwca 2024 r. nr 3249 Pana Daniela Milewskiego w sprawie nowoczesnych technologii produkcji środków transportu przekazuję poniżej odpowiedzi na zadane pytania.

- 1. Jakie konkretne działania podejmuje rząd w celu promowania i wspierania innowacyjnych technologii w produkcji środków transportu w Polsce?**
- 2. Czy istnieją programy finansowe lub zachęty dla przedsiębiorstw mające na celu inwestycje w nowoczesne technologie produkcji środków transportu?**
- 4. Czy rząd podejmuje działania mające na celu wspieranie badań i rozwoju w obszarze nowych materiałów i technologii stosowanych w produkcji środków transportu?**

W Polsce kierunki rozwoju technologicznego oraz priorytety w zakresie badań, rozwoju i innowacji stanowią krajowe inteligentne specjalizacje (KIS). KIS są ważnym elementem kształtowania polityki innowacyjności, polityki technologicznej i polityki przemysłowej w Polsce, a także określają obszary tematyczne, na które ukierunkowane jest finansowanie z programu operacyjnego FENG 2021-2027. Założeniem koncepcji inteligentnej specjalizacji jest skupienie inwestycji publicznych i prywatnych na ograniczonej liczbie priorytetów istotnych z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, uwzględniając wyzwania społeczno-gospodarcze, globalne trendy rozwojowe oraz realne przewagi, którymi Polska może konkurować na rynkach zagranicznych.

Priorytetowe, innowacyjne obszary stanowiące przewagi konkurencyjne Polski, zostały zdefiniowane następująco:

- 1) KIS 1. Zdrowe społeczeństwo
- 2) KIS 2. Nowoczesne rolnictwo, leśnictwo i żywność
- 3) KIS 3. Zrównoważone (bio)produkty, (bio)procesy i środowisko
- 4) KIS 4. Zrównoważona energia
- 5) KIS 5. Inteligentne budownictwo zeroemisyjne
- 6) KIS 6. Transport przyjazny środowisku**
- 7) KIS 7. Gospodarka o obiegu zamkniętym
- 8) KIS 8. Zaawansowane materiały i nanotechnologia

- 9) KIS 9. Elektronika i fotonika
- 10) KIS 10. Technologie informacyjne, komunikacyjne oraz geoinformacyjne
- 11) KIS 11. Automatyzacja i robotyka
- 12) KIS 12. Przemysły kreatywne
- 13) KIS 13. Technologie morskie

Więcej informacji znajduje się na stronie <https://www.smart.gov.pl>.

Jedną z krajowych inteligentnych specjalizacji jest transport przyjazny środowisku.

Przykładowe instrumenty wsparcia zaprojektowane w celu poprawy innowacyjności i promocji polskich przedsiębiorców, w tym wspierające inwestycje w innowacyjne technologie w produkcji środków transportu to m.in.:

a) Ulga na B+R

Przedsiębiorcy podejmujący działalność badawczo-rozwojową mogą odliczyć od podstawy opodatkowania 100% wydatków poniesionych na działalność badawczo-rozwojową (tzw. koszty kwalifikowane). Wyjątek stanowią przedsiębiorstwa o statusie centrum badawczo – rozwojowego, które są uprawnione do odliczenia 200% w odniesieniu do wszystkich kosztów kwalifikowanych. Koszty kwalifikowane obejmują: koszty pracownicze, materiały i surowce, usługi zewnętrzne od jednostek naukowych, odpłatne korzystanie z aparatury naukowo-badawczej.

b) Ulga IP Box (Innovation Box)

Ulga polega na preferencyjnym opodatkowaniu dochodów z praw własności intelektualnej, które podlegają ochronie prawnej (np. patent, autorskie prawo do programu komputerowego) i zostały wytworzone, rozwinięte lub ulepszone w ramach prowadzonej przez Przedsiębiorcę działalności B+R. Jeżeli przedsiębiorca wytwarza własne IP (prawo własności intelektualnej) wówczas zyski, które z niej płyną są opodatkowane preferencyjną stawką 5%.

c) Ulga na robotyzację

Ulga na robotyzację polega na możliwości dodatkowego odliczenia od podstawy opodatkowania 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację. Ulga ma pomagać firmom w zwiększaniu produktywności i konkurencyjności na rynkach krajowym i międzynarodowym. Mogą z niej skorzystać firmy, które zastosują roboty przemysłowe w celu usprawnienia produkcji.

d) Ulga na prototyp

Ulga pozwala na odliczenie od podstawy opodatkowania dodatkowych 30% kosztów związanych z produkcją próbną nowego produktu oraz wprowadzeniem nowego produktu na rynek.

e) Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) na lata 2021-2027

FENG to program operacyjny finansowany ze środków UE o budżecie 7,9 mld euro, stanowiący kontynuację dwóch wcześniejszych programów Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020. Rządowe agencje odpowiedzialne za wsparcie firm w tym zakresie to m.in. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju czy Bank Gospodarstwa Krajowego. Program ukierunkowany jest na wsparcie rozwoju innowacji i współpracy biznesu z nauką w obszarach o największym potencjale rozwojowym w skali kraju, tzw. krajowych inteligentnych specjalizacjach, w tym m.in. w ramach obszaru „Transport przyjazny środowisku”.

f) Wsparcie cyfryzacji firm w polskich przedsiębiorstwach

Cyfryzacja przedsiębiorstw będzie miała kluczowe znaczenie dla zwiększenia produktywności i konkurencyjności polskiej gospodarki. Cyfryzacja przedsiębiorstw może polegać na zastosowaniu relatywnie prostych rozwiązań - programów czy aplikacji usprawniających produkcję, obsługę firmy czy marketing. Wsparcie cyfryzacji świadczą Europejskie centra innowacji cyfrowych (EDIH), czyli punkty kompleksowej obsługi wspierające przedsiębiorstwa i organizacje sektora publicznego. EDIH wspiera przedsiębiorstwa w ulepszaniu procesów biznesowych/produkcyjnych, produktów lub usług z wykorzystaniem technologii cyfrowych poprzez:

- zapewnienie dostępu do specjalistycznej wiedzy technicznej i testów, a także możliwość „testowania przed inwestycją”,
- świadczenie usług innowacyjnych, takich jak doradztwo finansowe, szkolenia i rozwój umiejętności, które mają kluczowe znaczenie dla pomyślnej transformacji cyfrowej,
- pomaganie przedsiębiorstwom w rozwiązywaniu problemów środowiskowych, w szczególności w wykorzystaniu technologii cyfrowych na rzecz zrównoważonego rozwoju i obiegu zamkniętego

3. *Jakie są główne wyzwania związane z wdrażaniem nowoczesnych technologii produkcji w sektorze transportu w Polsce?*

Nowoczesne technologie produkcji wymagają znacznych nakładów finansowych na zakup sprzętu, oprogramowania oraz szkolenia pracowników. Koszty związane z modernizacją infrastruktury i istniejących systemów produkcji są wysokie a rentowność prowadzenia dotychczasowych firm spada. Wpływ na tą sytuację ma m.in. trwający konflikt gospodarczy pomiędzy USA a Chinami, gdzie obserwowane są przykłady stosowania protekcjonizmu lub niekonkurencyjnego wspierania gospodarek również w obszarze motoryzacji.

Ponadto, równie wymagającym wyzwaniem jest dekarbonizacja transportu. Porozumienie paryskie zobowiązuje państwa UE do tego, by do 2050 r. Unia stała się neutralna klimatycznie. Dodatkowym wyzwaniem w sektorze transportu jest integracja nowoczesnych technologii, które muszą być kompatybilne z dotychczasową infrastrukturą jaką posiadają przedsiębiorcy. Należy także wspomnieć, iż równie ważnym wyzwaniem dla nowoczesnego przemysłu jest potrzeba zapewnienia cyberbezpieczeństwa.

5. *Czy istnieją plany modernizacji istniejących zakładów produkcyjnych w celu dostosowania ich do wymogów nowoczesnych technologii?*

Polska jest Państwem wolnorynkowym, stąd zakłady produkcyjne podejmują niezależne decyzje co o tego co ma być produkowane i modernizowane. Obecnie znajdujące się w

Polsce przedsiębiorstwa produkcyjne znajdują się w większości w rękach prywatnych a polski rząd poprzez szereg instrumentów wsparcia o charakterze finansowym, legislacyjnym czy doradczym, zachęca przedsiębiorstwa do inwestycji w rozwój ich biznesu w określonych kierunkach związanych m.in. z rozwojem i wdrażaniem technologii.

W ramach oferowanych programów można wyróżnić program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG). Z programu mogą skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz ośrodki innowacji. Celem FENG jest m.in. kompleksowe wsparcie powstawania innowacji od fazy badawczo-rozwojowej, poprzez wdrożenie wyników prac a na wejściu na rynki zagraniczne i podniesieniu kompetencji kończąc.

Dofinansowanie może obejmować nabycie infrastruktury B+R co pozwoli modernizować/ dostosować dotychczasową infrastrukturę względem nowoczesnych technologii. Działania oferują wsparcie w ramach określonych modułów, w ramach których należy wyróżnić moduł:

- a) Infrastruktura B+R – celem modułu jest wsparcie przedsiębiorców chcących utworzyć lub rozwijać centrum badawczo-rozwojowe. należy zwiększających konkurencyjność polskiej gospodarki,
- b) Cyfryzacja – ma wspomóc przedsiębiorców w inwestycjach związanych z zastosowaniem rozwiązań cyfrowych. Celem może być zarówno transformacja cyfrowa działalności produkcyjnej, usługowej, modelu biznesowego czy zwiększenie cybersecurity,
- c) Zazielenienie przedsiębiorstw – to wsparcie działań w zakresie transformacji przedsiębiorstw w kierunku zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki o obiegu zamkniętym. Wlicza się w to rozwój nowych modeli biznesowych,
- d) Kompetencje – ma wspierać doskonalenie kompetencji, pracowników i osób zarządzających, zdobywanie przez nich nowych umiejętności oraz wiedzy, a także nabywania kwalifikacji, w tym kompetencji rekomendowanych przez Sektorowe Rady ds. Kompetencji.

Ponadto w FENG, w ramach działania 2.4 Badawcza Infrastruktura Nowoczesnej Gospodarki, dofinansowany jest rozwój publicznej infrastruktury badawczej, a także rozwój kompetencji kadry naukowej w obszarze wykorzystania tej infrastruktury na rzecz przedsiębiorstw, komercjalizacji wyników badań, transferu technologii i zarządzania innowacjami

Natomiast w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności, w ramach inwestycji A2.4.1. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego, planowane jest zwiększenie podaży wiedzy i innowacji w gospodarce dzięki dostępności nowoczesnej infrastruktury badawczej poprzez zapewnienie jej nowoczesności technologicznej oraz zdolności prowadzenia badań szczególnie w obszarach kluczowych (zdrowia, cyfryzacji, bezpieczeństwa żywności, odporności na zmiany klimatu, zielonej gospodarki, inteligentnej mobilności, technologii jądrowej, inżynierii biomedycznej, zarządzania energią, paliw alternatywnych czy sektora żywnościowego).

6. Jakie środki podejmuje rząd w celu zapewnienia odpowiedniego szkolenia pracowników przemysłu transportowego w zakresie obsługi i utrzymania nowoczesnych technologii produkcji?

Polski rząd podejmuje wiele działań w celu zapewnienia odpowiedniego szkolenia pracowników w przemyśle w zakresie wiedzy nt. nowoczesnych technologii. Jednym z tych działań jest system rad ds. kompetencji w Polsce. To rozwiązanie służące budowaniu współpracy między biznesem, edukacją a administracją publiczną. Rady sektorowe współpracują z ministerstwami, agencjami rządowymi, instytucjami edukacyjnymi oraz organizacjami międzynarodowymi. Skupiają przedstawicieli różnych branż, pracodawców i instytucji edukacyjnych, analizują potrzeby rynku pracy i tworzą rekomendacje dotyczące kształcenia oraz doskonalenia zawodowego. Dzięki ich działaniom, programy szkoleniowe i kursy są lepiej dostosowane do rzeczywistych potrzeb rynku, co zwiększa szanse pracowników na znalezienie satysfakcjonującej pracy, a przedsiębiorcom ułatwia rekrutację kompetentnych kadr.

Ponadto, obowiązujące obecnie rozwiązania w obszarze kształcenia zawodowego i ustawicznego są kompleksowo uregulowane w przepisach ustawy – Prawo oświatowe¹, ustawy o systemie oświaty² oraz stosownych aktach wykonawczych³ i zapewniają:

- możliwość zdobywania, uzupełniania lub zmiany kwalifikacji zawodowych i specjalistycznych poprzez kształcenie w formach pozaszkolnych (kursowych) prowadzonych przez jednostki systemu oświaty,
- konstruowanie oferty edukacyjnej dostosowanej do rynku pracy, zgodnej z oczekiwaniami pracodawców, zorientowanej na kształcenie praktyczne w rzeczywistych warunkach pracy oraz zapewniającej szkolenia pracowników i osób poszukujących pracy,
- dostosowanie form i metod kształcenia do potrzeb i możliwości osób uczących się, w sposób ułatwiający łączenie nauki z pracą zawodową lub obowiązkami rodzinnymi.

Podstawy programowe kształcenia w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, obowiązujące od 1 września 2019 r. stanowią obowiązkowy zestaw celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, oraz kryteria weryfikacji tych efektów, a także warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w tym wyposażenie i sprzęt niezbędne do realizacji tego kształcenia oraz minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie⁴.

Przegląd podstaw programowych i dostosowanie ich do zmian technologicznych wynikających z transformacji cyfrowej i ekologicznej wymaga diagnozy zapotrzebowania pracodawców na nowe umiejętności kadry w poszczególnych branżach. W okresie od września 2024 r. do grudnia 2026 r. planowane są spotkania z przedstawicielami organizacji branżowych mające na celu m.in. uzyskanie oczekiwań pracodawców

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).

³ M.in. rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 2175).

⁴ Art. 4 pkt. 25 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.).

w zakresie zmian dotyczących oferty kształcenia zawodowego mających na celu lepsze przygotowanie przyszłych pracowników do pracy w innowacyjnych sektorach gospodarki.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Waldemar Sługocki

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Klauzula informacyjna:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki Administratora jest Dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2022 r. poz.1339 z późn. zm.), w celu udzielenia odpowiedzi na interpelację lub zapytanie poselskie.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - o organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - o inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
8. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie poselskie.
9. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - o prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - o prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - o prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.

10. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.